

Nya kyrkbåten. Foto: Torbjörn Nääs

Glimtar från 2019

SARA MARKUS-JANSSON

JANUARI. Året började med mycket snö till glädje för alla skidåkare. Redan på nyårsdagen uppgick snötäcket till 40 cm.

I Solleröbladet rapporterades om försäljningen av bensin på Sollerömacken. Sedan starten i oktober 2012 har det sålts 1 829 044 liter bensin och 1 128 054 liter diesel, inalles 2 957 098 liter.

Sollerö IF rapporterade att spårgruppen gjort ett bra jobb och att skidspåren hade varit fina hela julhelgen.

Gubbfrukosten i Prästgården startade som vanligt i mitten på januari och hölls därefter varannan onsdag.

Sollerö Pensionärsförening lockade med ett varierat program för våren. Till exempel anordnades från den 21 januari måndagsmöten varannan vecka på Stoltgården. Vidare erbjöds boule i Vinäs boulehall, gymnastik i Sockenhuset, fika med småprat på Stoltgården samt bingo och trivselträffar i Sockenhuset. Sist men inte minst gjordes en Ålandsresa i maj.

Maivor Löfgren bjöd in till uppmjukning av kroppen i s.k. Kundaliniyoga i Gesunda bystuga. Lena Grundtman hälsade välkommen till frigörande dans i Sockenhuset.

Spelet om Malibambo 2003. Foto: Torbjörn Nääs

FEBRUARI. Kelinglunchens träffar på Stoltgården inleddes 5 februari.

Prästgårdscaféet säsongstartade torsdagen den 7 februari och firade 5-årsjubileum där Inger Boström, Björn Wass och Hasse Larsson underhöll till tårtkalaset.

Suzanne Danielsson flyttade från Sollerön och den 14 februari avtackades hon för sitt arbete med spelet om Mali bambo som hon registrerade och som uppfördes 2003.

Vid Sollerö IF:s årsmöte erhöll roddaren Elin Lindroth samt tränarna Anneli Birkeholm och Jean Martell bidrag ur Cecilia Asps minnesfond.

Den 19 februari anordnade Hushållningssällskapet en bussresa till Röros Vintermarknad.

Vid Pensionärsföreningens trivselträff kåserade Bo Wallin, »Bosse Präst« under temat »Se med snälla ögon på våra vänner fåglarna«.

MARS. Vitryggig hackspett på Sollerön! Dalarnas Ornitologiska Förening (DOF) tillsammans med Naturskyddsföreningen (SNF), Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen och Dalarnas kommuner är engagerade i ett projekt som syftar till att rädda de utrotningshotade hackspettarterna, främst den vitryggiga hackspetten. Ett informationsmöte för alla markägare, naturvänner och andra intresserade på Sollerön hölls den 21 mars.

Vid Sockenstämman som hölls den 28 mars utsågs Sune Bondeson till Årets Sockenbo 2018. Utnämningen motiverades med »[...] hans ideella arbete i många föreningar som bland annat gett motionärer möjlighet att njuta av Solleröns vackra natur i skidspåren».

Melodikryss med Gesundakören. Foto: Elin Wik

APRIL Melodikryss hölls med Gesundakören 5 och 6 april. Full fart med blandade sånger, klädbyten, solon, klurigt melodikryss och fika!

Kulturföreningen Ejnar anordnade årets Klädbyttardag i Sockenhuset. Förra året fick 153 plagg nya ägare.

I ett arrangemang i Ryssa kapell framförde Katarina Hult och Henry Wedberg ett sångprogram med rubriken »Visor från förr och nyss«.

Äppelblom. Foto: Torbjörn Nääs

Sollerö Fruktodlarförening uppmanade, i anslutning till föreningens årsmöte, öborna att värna om »Sveriges längsta äppelträdsallé«. Allén på ön är 3 km lång med närmare 300 träd och ett 40-tal sorter.

Sollerö IF anordnade den 13 april i Logen vid Idrottsparken en köp/byt/sälj- dag, där sport- och barnprylar bytte ägare.

På Prästgårdskaféet den 25 april medverkade Stefan Larsson från Orsa, som spelade gitarr och sjöng sänger av Nils F. Nygren.

Valborg firades vid Gesunda bystuga med tipspromenad, fika och eldning i eldkorgar.

MAJ. Årets »Siljan runt« som arrangeras av Sollerö IF blev fulltecknat med inte mindre än 5100 anmälda cyklister.

Mora kommun bjöd tillsammans med Företagarna och Stoltgården in till Näringslivsfrukost den 9 maj där företag verksamma på Sollerön presenterades. Aktuell information gavs från Sockenföreningen och från Tomteland samt om den planerade second hand-försäljningen vid Koopen.

Sjösättning. Foto: Torbjörn Nääs

Den 13 maj bjöds in till Kyrkogruppsmöte i Mora om en vandring längs den historiska pilgrimsleden Romboleden.

JUNI. Sveriges Nationaldag den 6 juni firades traditionsenligt på Stoltgården. Musikunderhållning gavs av Rut och Gänget. Arrangörer var Stoltgården och Sollerö Pensionärsförening. Publiken bjöds på glödstekt sill, skinkstek, kaffe och tårta.

Samma dag sjösattes i Kulåra den nya kyrkbåten i strålände solsken med sockenklädda roddare, fiolspel och flaggbärare på hästrygg. Tidigare kyrkbåtar sjösattes i Kulåra åren 1949, 1970 och 1979. Ett stort tack framfördes till Arne Håll för det fina hantverket och till Börje Svensson som skänkt virket.

SIF-roddaren Elin Lindroth deltog i sin första U23-tävling i Moskva och placerade sig på en fin andraplats.

Jordgubbsbutiken på Sollerön kunde öppna ovanligt tidigt med försäljning av de populära gubbarna.

Midsommar på Hembygdsgården firades som brukligt på midsom-

Dans kring midsommarstången. Foto: Torbjörn Nääs

marafon med fanfar på näverlur, majstångsresning, fiolmusik och dans med lekar kring stången.

Hembygdsgörelsen informerade i sitt sommarprogram att vikingabåten Bjork åter är hemma på Sollerön. Båten sjösattes vid Lerön i slutet av månaden.

Musikgruppen »Sold´s Finest« hyrde tillsammans med »Kulturföreningen Ejnar« idrottsparken av Sollerö IF på midsommardagen och arrangerade midsommarrock.

I Solleröbladet lät Sockenföreningen meddela att invånarantalet ökat på Sollerön. Vid årsskiftet 2018/19 bodde 1 653 i socknen. Könsfördelningen är jämn; 828 kvinnor och 825 män.

Sollerö vävstuga Emgart, höll sommaröppet under veckorna 27–32, onsdag till lördag.

Koxboden som är en stor gårdsloppis i Gesunda, med second hand, butik och hantverk höll öppet från 23 juni till 4 augusti.

Den 26 juni bjöd Kulturföreningen Ejnar in till »Great Cajun Music«

Ångbåtsbryggan. Foto: Torbjörn Nääs

på gamla Pub38 där bandet »Alligator Gumbo« från södra Sverige spelade så att man kunde tro att de kom från södra Louisiana.

JULI. Tisdagen den 9 juli kunde Karl Lärkas vänner bjuda in till en föreläsning med studerande Eskil Olsson, Gagnef under rubriken »Fanns det en samisk befolkning i mellersta Sverige och på Sollerön?«

Bryggdansen på Ångbåtsbryggan arrangerades även i år. Bryggörkestern med Olle Nyberg, Bengan Jansson, Eva Jansson, Anders Olsson, Kire Mångs, Sölve Olofsson och Tommy Gjers spelade. Dessutom den, trots sina unga år, allt mera etablerade musikern Allan Jansson.

Mångberg-Holens fäbodlag bjöd in till traditionella fäbodagar i mitten av månaden. Lördag den 13 juli arrangerades majstångsresning, ankrace, dragkamp över dammen och dans. Man bjöd på glödstekt sill.

Söndag den 14 juli hölls såg- och fäbodag med sågning i den vattendrivna ramsågen. Hantverkare visade sitt kunnande och man kunde få se på sådana kreatur som förr hölls i fäbodarna. Publiken undfångades med kolbullar och det fanns också kiosk och kaffeservering.

Sollerö sommarmarknad. Foto: Torbjörn Nääs

Sollerö sommarmarknad med hantverkare i aktion, loppis, godisregn med mera hölls den 20 juli. Samma dag var det byloppis i Utanmyra på flera gårdar.

Åsengården arrangerade grillkvällar under fredagar och lördagar. Här erbjöds grillat lokalproducerat lamm och nötkött från Sollerön.

Karl Lärkas vänners andra föreläsningkväll ägnades åt norra Dalarnas fjällvärld där Urwärs Stefan Hamréus berättade om sitt arbete som naturvårdare och tillsynsman i naturreservaten i Dalarnas nordligaste hörn. Under Lärkadagen en vecka senare bjöds på ett uppskattat kulturprogram med trubadurerna Sölve Olofsson och Mats Höjer. De framförde sitt program om Dan Andersson – »Den bästa Dan«.

Lördagen den 27 juli kunde även i år arrangeras en hantverksdag på Hembygdsgården. Lokalt hantverk visades och fanns även till salu. För underhållningen svarade Mora spelmanslag.

Juli avslutades med berättarkväll vid brasan på Hembygdsgården som inleddes av Elvi Eklund

Malibambo. Foto: Torbjörn Nääs

AUGUSTI. Friluftsgudstjänst med servering av gröt hölls vid skvalt-kvarnen i Mångbro på Kristi förklaringsdag den 4 augusti.

Sollerö Pensionärsförening ordnade lunchkryssning med MS Gustaf Wasa den 5 augusti.

Tillbaka till rötterna med The Sutherbrothers. En eftermiddag med musik, fika och berättelser i det gamla missionshuset genomfördes söndag den 11 augusti.

Den 14 augusti arrangerade Sollerö Hembygdsförening *Soldmålskvöld ata brasu* med Sylvia Måsan. Temat var *Släkt så väkksär åjtä*.

En vandring från Rossberg till Malibambo arrangerades av Svenska kyrkan den 18 augusti. Dagen avslutades med friluftsgudstjänst.

SEPTEMBER. September inleddes med gemensam gudstjänst på Sollerö ångbåtsbrygga.

Kulturföreningen EJNAR besöktes av »Bottleneck John« respektive »John & Sofie« under månaden.

Gästjärn. Foto: Torbjörn Nääs

Keling-lunchen på Stoltgården startade för säsongen den 3 september.

Bastun öppnade den 6 september; *kallär* kl 17 och *kelingär* kl 19. Det känns varmt att denna tradition fortlever.

Gubbfrukost i Prästgården startade hösträffarna den 11 september.

Prästgårdskaféet startade för säsongen den 12 september.

Traditionellt Öppet hus med fiske i Gästjärn hölls helgen den 14–15 september. Sollerö Fiskvårdsområde bjöd på fika. Man fiskade själv och betalade 50 kr per fisk. Grillen var tänd för eventuell grillning.

Samfundet Karl Lärkas vänner anordnade den 19 september en föreläsning i Sockenhuset om Dalafotografernas bildskatter med Christer Bergin, tidigare fotoantikvarie vid Dalarnas Museum, som berättare.

Sollerökaringen Britt-Liz Jönsson och musikern Mats Jonsson bjöd den 20 september på underhållning i Sockenhuset under rubriken »Vi står här i september«. Deltog gjorde även gästmusikern Alexandra Särström på sopransax. Publiken bjöds på fika och musikquiz.

I en rapport från Sollerö IF framgick att ungdomsroddarna nått fina framgångar: Elin Lindroth rodde hem ett brons i U23 EM i Grekland! Vid SM i Örkelljunga blev det guld för Elin i seniorklassen och

»Vi står här i september« Mats och Britt-Liz. Foto: Torbjörn Nääs

silver för Isak Birkeholm i juniorklassen. Det blev ytterligare ett brons i juniorklassen där Isak Birkeholm, Maja Throgen Sahr, Albert Bälter och Nora Bråmer rodde fyran tillsammans.

OKTOBER. Till förmån för familjer i Moldavien anordnade Företagshuset utförsäljning av konst, glas, porslin och mattor med mera i början av månaden.

Sollerö Golfklubb beslöt vid årsmöte den 22 september att försätta klubben i konkurs per den 10 oktober och att därigenom upplösa hela organisationen. Förhoppningen är att någon aktör köper konkursboet med avsikt att starta upp verksamheten igen.

Sollerö IF anordnade en kväll i hjärtats tecken på Sportcaféet på parken den 16 oktober. Deltagarna fick prova hjärt- och lungträning med Dan Stenback som instruktör.

Sollerö Hembygdsförening tackade alla som på olika sätt under sommaren 2019 bidragit till ett fint resultat i föreningens verksamhet, genom att bjuda på smörgåstårter, kaffe och tårter på Stoltgården

Kulturföreningen Ejnar bjöd på en svängig musikupplevelse på gamla Pub 38 den sista lördagen i oktober när »Schulz, Lindberg & Gersztenkorn« uppträdde.

Den 29 oktober visade Agne Samuelsson filmen om *Malibambo* i Ryssa kapell.

På Prästgårdskaféet den 31 oktober hölls berättarstund med Elvi Eklund med rubriken »Tro, Hopp och Kärlek. Kärleken till min annorlunda bror«.

NOVEMBER. Samfundet Karl Lärkas vänner bjöd på en föreläsning den 7 november där botanikern och kulturhistorikern Tomas Ljung föreläste om offerkällor och helgonkällor i Dalarna, »Hur kan spår i landskapet berätta om svunna tider?«

På Prästgårdskaféet den 14 november presenterade Lasse i Vibesgard (Lasse Nordström) bilder och berättelser från Bali, Australien, Fiji, Tahiti, Påskön, Rio, Sydafrika och Mauritius under rubriken »Jorden runt på södra halvklotet«.

Ejnars Pub bjöd den 21 november på »Blues från Bakvattnet« med Ronny Eriksson och Leo Holmberg. En bejublade afton!

Gesundakören under ledning av Gunnel och Linda Trapp smög in julen redan den 23 november i Sollerö kyrka. Vackert och underhållande.

DECEMBER. Solleröbladet gavs ut i färg veckorna 50–52.

Första advent firades med traditionsenlig gudstjänst i kyrkan. Julmarknad hölls i Sockenhuset. Dräktkammaren visades i Företags- huset och Vävstugan Emgart höll adventsöppet. Det var även öppet hus i Prästgården med adventskaffe och brödförsäljning. Sollerö Pensionärsförening och Hembygdsföreningen i samarbete med Kyrkan arrangerade.

Luciafirandet i Sollerö kyrka, ägde i år rum den 8 december. Det var ett välbesökt och stämningsfullt arrangemang med Solleröns lucia Majken Boork, tärnor och Solleröns barnkör.

Koopen ordnade »Decemberextra«. Den 12 december bjöds på jultallrik och tomten hälsade på. Luciadagen bjöd man på kaffe med

Vinterkonsert 2019 i Sollerö kyrka. Foto: Torbjörn Nääs

dopp och dagen därpå glögg och pepparkakor samt tipspromenad med chans att vinna presentkort på 1 000 kr.

»Återbruket Klippen« höll smygöppning och julmys bakom Koopen den 15 december. Samtidigt presenterades matserveringsvagnen »Crêperie à la française« som drivs av familjen Michels i Utanmyra.

Projekt Markradar presenterades i Solleröbladet. En grupp historiker med stöd av två arkeologer, Marta Lindeberg och Mathias Bäck, planerar att genomföra en markradarundersökning av en förmodad kultplats (harg) i utkanten av det vikingatida gravfältet vid Klikten på Sollerön.

Kulturföreningen Ejnar öppnade upp dörrarna för julfest och hemvändarkväll på Ejnars pub, Soldvägen 38, för alla medlemmar och deras vänner med musikunderhållning, quiz och barsservering.

Vinterkonsert med Olle Nyberg i Sollerö kyrka hölls traditionsenligt första söndagen efter jul. Medverkande gjorde även Mikael Nord Andersson, Göran »Guran« Blomgren, Anders Olsson och Petra Kvännå. En uppskattad hemlig gästartist dök upp i programmet. Det var Ingvar Karlsson (från originaluppsättningen av Sven-Ingvars).

Sara Markus-Jansson